

LJUNGSKILE NYHETER

www.ljungskilenyheter.se

Nr 3 | Fredag 20 september 2019

Högsäsong för båtmotorstöder

Ljungskilebo blev bestulen på ett värde av 100 000 kronor.

Sidan 3

Linnéaskolans satsning för minskat matsvinn

Kökschefen berättar om nya metoden som får eleverna att slänga mindre mat.

Sidan 4

Inför hummerpremiären

Ljungskile Nyheter har tagit pulsen i hamnen.

Sidan 6-7

En lokaltidning gjord av Journalistlinjen vid Ljungskile folkhögskola

Hösten ur ett annat perspektiv

Nu börjar hösten komma smygandes. Kylan har börjat komma och den dimmiga morgonen. Dagen har börjat komma på gräsmattor och landskap. Vattendropparna speglas på löven och solen lyser igenom på höstmornarna. Vi går mot kallare tider och mörkare dagar. Men innan dess får vi stanna upp och njuta av hösten.

Hösten är inte direkt min favoritårstid. Men att få ta fram kameran och fotografera de färgglada höstlöven är något som jag längtat efter, speciellt efter de varma somrardagarna när man fått svalka sig i havet. Jag ser nu fram emot att få ta på mig en mössa och halsduk och inte veta hur varmt det blir framåt eftermiddagen eller om man har klätt sig rätt. Det är en gåta varje dag. Det är också en särskild känsla att få krypa upp i soffan med en kopp te och tända doftljus när man ser hur mörkret faller utanför fönstret.

MITT STORA INTRESSE för att fotografera och för bilder gör att jag drar en pararell mellan

redaktionen och en kamera. Där jag är fotografen som håller i kameran och där alla reportrarna är viktiga komponenter som finns i en kamera, med bländare, slutartid och iso. Dessa inställningar har stor betydelse för hur en bild kommer att bli. Som på en redaktion är alla viktiga och alla behövs för att det ska fungera.

I VECKANS NUMMER kan du läsa om en båt-motorstöld, minskat matsvinn som belönas och den nya höstbudgeten.

Ställ in bländare, slutartiden och iso-värdet. Kolla in i sökaren och tryck av. Kolla på displayen och din bild finns där. Samma mål har vi med vår tidning.

Håll upp kameran: Smile!

ELIN JOHANSSON, NYHETSCHEF
elin.jl18@edu.ljungskile.org

Scanna och lyssna på LN-radio

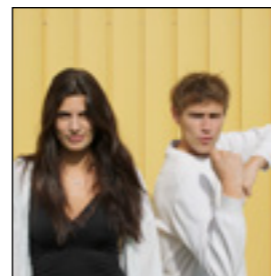
Färre unga läser

Unga har aldrig läst så lite böcker och tidningar som de gör nu. Endast elva procent av 17-och 18-åringarna läser bok eller tidning varje dag.

Dags för hummer

Hummertinor ska sänkas ner i vattnet och agnas med sill och makrill. I nästa vecka, klockan 07.00 den 23 september drar hummerfisket igång.

Angeläget vecka 38

Håll utkik efter vårt radioprogram som vi sänder varje torsdag. Veckans program kommer bland annat att handla om mat, läsning, hummer och livemusik.

Det är just nu högsäsong för stölder av båtmotorer.

Ljungskilebo blev bestulen på båtmotor

Janne Axelsson har sedan 2017 haft sin båt i Ljungskile småbåtshamn. Men under delar av sommaren har den legat vid en båtplats på Tjörn. Det var också där tjuvarna slog till under en kväll i början av september.

Tjuvarna fick med sig en stor mängd föremål från stölden. Motorn, hela instrumentpanelen, gps-utrustning samt fiskeutrustning för drygt 40 000 kronor. Dessutom andra grejer som batterier, tankar och flytvästar. Polisen har dock återfunnit mycket av stöldgodset och just nu sitter det två personer häktade misstänkta för stölden.

– Det kom två bilar körande från Tjörn. Den ena lyckades de stoppa med två personer i medan den andra slank igenom. Men det fattas delar av stöldgodset så de måste ha fördelat grejerna mellan bilarna, säger Janne Axelsson.

Han är nöjd över hur snabbt polisen arbetat med fallet och att mycket av stöldgodset

är återfunnet. Men han är bekymrad över vilka konsekvenser det har fått för honom.

– Det tragiska är att jag inte har hunnit att försäkra båten sedan jag köpte den för två år sedan. Så nu blir det ju kostnader på runt 100 000 kronor, säger han.

Som Ljungskile Nyheter rapporterade om under förra veckan är det nu högsäsong för just båt-motorstölder. Alf Gillberg, ordförande för Ljungskile båtklubb berättade då om hur klubben arbetar för att hålla tjuvarna på avstånd och hur bra det har fungerat. Janne Axelsson har varit medlem i båtklubben över två år och har under den tiden aldrig stött på några problem.

– Jag tycker att det är ett bra system där. Numera kan man digitalt boka vilka nätter man kan gå. Då går man mellan 22 till 06 och alla medlemmar ställer upp för varandra och det har uppenbarligen gett effekt, säger Janne Axelsson.

TEXT OCH BILD: MARCUS ERIKSSON
marcus.jl18@edu.ljungskile.org

Janne Axelsson hade under en tid sparat ihop pengar för att kunna köpa båten.

Det är vi som gör Ljungskile Nyheter:

Amanda Alwan

Frida Andersson

Linnéa Cart-Lamy

Marcus Eriksson

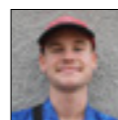
Alexander Gustafsson

Sarah Holmqvist

Elin Johansson

Karl Meyer

Victor Norlander

Belmin Nuhić

Victor Pettersson

Ylva Hallingberg

Tipsa oss: ln@ljungskile.org

Ansvarig utgivare: Ellen Andersson **Tel:** 0522-68 69 59
Adress: Ljungskile folkhögskola, 459 80 Ljungskile **E-post:** ln@ljungskile.org

Omslagsfoto: Marcus Eriksson

Minskat matsvinn blir marängsviss

Under höstterminen pågår en satsning för att minska Linnéaskolans elevers matavfall. Hittills har eleverna klarat de uppsatta målen och det märks redan en attitydförändring.

– Vi märkte under våren att det slängdes mycket mat fast vi portionerade. Därmed var oron ganska stor när de dessutom skulle ta mat själva att de inte skulle ta ansvaret för att ta så mycket som man äter upp, säger Robert Kleszczynski. Han är kökschef för Ljungskile folkhögskolas matsal där Linnéaskolans elever äter lunch.

Att matavfallet vägs är inget nytt, men tidigare har siffrorna inte visats utåt. Det har de däremot gjort de senaste veckorna. Syftet är att minska matsvinnet.

Som en morot för att få eleverna att ta det ansvaret lockar matsalen med dessert en gång i månaden.

Kökschefen Robert Kleszczynski har märkt en attitydförändring hos eleverna.

Nytt mål varje vecka

Varje vecka sätts ett mål upp för hur mycket mat som får hamna i avfallsbehållarna. Och än så länge har det gått bra. Målet för september månad är att eleverna inte ska slänga mer än 138 kilo.

Delmålet för den första veckan satt till 35 kilo, men slutvikten landade på 32,5 kilo. Den andra veckan gick det ännu bättre. Enligt Robert Kleszczynski sporrar eleverna varandra att äta upp maten de har tagit till sig, inte minst för att de ska få desserten.

– Är det någon som står i kön och har mycket mat på tallriken, så får de direkt

kompisarna på sig. Det är väldigt positivt att se, säger han.

Satsningen är inte unik i sitt slag. I Göteborg har vissa skolor börjat ha någon ur personalen placerad där matresterna slängs. Detta har minskat matsvinnet med 40 till 50 procent. En liknande modell kan bli aktuell i matsalen på Ljungskile folkhögskola.

– Det är någonting vi också ska göra här. Inte varje dag, men då och då, säger Robert Kleszczynski.

Så kan Linnéaskolans elever räkna med marängsviss i slutet av månaden?

– Ja, det ser väldigt ljusst ut, kan jag säga,

säger Robert Kleszczynski.

Vad kan då en enskild person göra för att minska sitt matsvinn? Robert Kleszczynski har några goda råd. Att planera matlagningen utifrån vad som finns i kylskåpet, istället för att låta maten hinna bli dålig och sedan köpa ny, är en bra idé. Men det finns även andra knep.

– Har man broccoli till varmrätten, då kan man göra soppa på stjälken. Har man fisk över kan man göra fiskgratäng och så vidare, säger han.

TEXT OCH BILD: FRIDA ANDERSSON

frida.jl18@edu.ljungskile.org

Krönika

”Låt oss äta vad vi vill”

Alla äter. Det är ett faktum. Äta bör man annars dö man, som det heter. Men ändå är ätandet ett väldigt känsligt ämne att ta upp. Alla har olika matvanor. Någon kör LCHF, en annan väljer att inte äta fläsk, vissa är till och med veganer!

Det finns få ord som gör folk så upprörda som vegan. Jag har själv varit vegan i lite mer än tre år. Det är ofta inget jag brukar skylta med, men när jag fick i uppdrag att skriva en krönika om mat så var det tvunget att komma upp. Ofta när jag, i min glädje, läser om något nytt, vegansk alternativ, som dyker upp på menyn på mitt närmsta hamburgerhak, ser jag kommentarer från arga personer. Ofta i form av ”De kan inte tvinga mig att äta kaninmat, ni har precis förlorat en kund” eller ”Nu får de väl ge sig? Kan de inte servera riktig mat?”

Det här är kommentarer som förvirrar mig. Jag blir överlycklig när en restaurang el-

ler mataffär kommer ut med flera veganska alternativ. Just för att det är alternativ. Det ger mig fler saker att välja mellan. Men innebär det att de som inte vill äta veganskt ”blir tvingade” att köpa de veganska alternativen? Nej. Jag tror inte det. För senast jag kollade på menyn på en restaurang fanns det en vegansk rätt. Resten av alternativen var fortfarande ”vanlig” mat. När jag går i mataffären ser jag mestadels ickeveganska varor och får välja noga så att jag inte råkar köpa en kaka med ägg i. Det här är något jag är helt okej med. För jag har valt att leva såhär.

DET JAG INTE förstår är hur någon kan bli så upprörd över att en restaurang väljer att servera en ny vegansk rätt att de hotar med att aldrig komma dit igen. Jag menar, visst har de som klagat någon gång i sitt liv ätit ett äpple eller en sallad. Eller kanske ätit punchrullar från Ica. Faktum är att ganska mycket är veganskt nuförtiden, endast av den enkla anledningen att det är billigare att tillverka det. Och visst överlevde de det? Förhoppningsvis.

Jag tror det grundar sig i en rädsla. Det är skrämmande, det kommer något nytt som bryter mot deras världsbild. Man behöver inte äta kött till varje måltid. Det är en skrämmande upptäckt. Men oroa er inte! Det kommer fortfarande att finnas kött i

mataffärerna och de flesta valen ni har på hamburgerhaket kommer att ha kött i sig.

MÅNGA SÄGER ATT veganer är extremister, att vi tvingar ”köttisar” att äta vad vi vill. Men nej, ytterst få av oss är på det viset. Jag bryr mig faktiskt inte så mycket om vad ni äter. Era matvanor berör mig inte särskilt mycket, jag har viktigare saker att lägga min energi på. Jag vill bara att ni ska visa samma hänsyn. Låt mig få äta veganskt om jag vill och bli inte förbannade när något nytt veganskt kommer ut. Var glada åt dem som får mer val att välja mellan istället. Ska man dra det till sin yttersta gräns ger det ju även er fler alternativ. Om ni känner er riktigt vågade kanske ni till och med kan smaka på det veganska. Vem vet? Det finns ju en möjlighet att ni skulle gilla det. Och skulle ni inte göra det finns det absolut ingenting som hindrar er från att köpa er en saftig köttbit nästa gång.

ALEXANDER GUSTAFSSON
alexander.jl18@edu.ljungskile.org

Rödgrön budget med liberala inslag

I regeringens budgetförslag finns satsningar på 1 000 miljarder kronor.

POLITISK KOMMENTAR: På onsdagen presenterades regeringens budgetförslag med satsningar på 1 000 miljarder kronor. En del var känt sedan innan – som sänkt skatt för pensionärer – men en handfull nyheter presenterades av finansministern Magdalena Andersson (S).

Hela budgetförslaget uppgår till 1 000 miljarder kronor, det är först nu tidigare presenterade satsningar kan ses i sitt fulla ljus och hur regeringen har prioriterat.

Regeringen är beroende av Centerpartiet och Liberalernas stöd och det syns i förslaget – inte minst genom en slopad värnskatt. Att avskaffa tilläggs-katten, på fem procentenheter, för höginkomsttagare har länge varit en av Liberalernas käpphästar. För att täcka upp den luckan vill regeringen införa en bankskatt som ska ge fem miljarder mer till försvaret per år fram till 2022.

Något som varit hett stoff i debatten den senaste tiden är hpv-vaccin till pojkar.

Tidigare har flickor fått det cancerförebyggande vaccinet och nu vill regeringen att även pojkar ska vaccineras från och med nästa höst.

Även Miljöpartiet har satt sin prägel med en grön skattesänkning och förslaget om utvecklingstid, en ny version av det gamla friåret. Förslaget innebär konkret att man kan få ledigt från jobb för att utbilda sig eller starta eget, och samtidigt få ersättning motsvarande a-kassa.

Självklart kommer det kritik från oppositionen, Moderaternas ekonomisk-politiska talesperson Elisabeth Svantesson skröder inte orden när hon kritiserar budgetförslaget. Hon menar att den på sikt hotar hela

Sveriges samhällskontrakt. Miljöpartiets förslag om utvecklingstid har länge varit en slagpåse i debatten, och även Svantesson kritiserar att satsningen är större än anslaget till polisen.

Mycket av innehållet i förslaget är långt ifrån var Socialdemokraterna står rent ideologiskt. Och det är verkligen ett dilemma och en svår balansgång för Magdalena Andersson att stå för innehållet fullt ut.

Magdalena Andersson har nästan ursäktat sig över delar av budgetförslaget. Hon menar att det inte skulle sett ut så här om Socialdemokraterna inte behövt gå Centerpartiet och Liberalerna till mötes och säger att förslaget kommer att öka klyftorna.

Frågan är hur Socialdemokraterna ska behålla sin trovärdighet i och med höstens budgetförslag, som på flera sätt går tvärt emot det partiet stått för historiskt.

TEXT OCH BILD: KARL MEYER

karl.jl18@edu.ljungskile.org

Inget nytt i stationshuset

Stationshuset i Ljungskile gapar fortfarande tomt efter att sportbutiken stängde för snart ett år sedan. Det är oklart vad byggnaden kommer att erbjuda för typ av verksamhet. Men idéer och förslag diskuteras, berättar fastighetsägaren.

Stationshuset som ligger mitt i centrala Ljungskile står fortfarande tomt. Senast igår blev en fönsterruta sönderslagen och klotter finns på byggnadens fasad.

Ljungskile Nyheter tog kontakt med fastighetsägaren för att få veta vad som händer med huset. – Inget är bestämt än, säger fastighetsägaren.

Ett större reparationsarbete pågår just nu. Det handlar om ett stambyte där gamla avloppsrör byts ut. Enligt ägaren finns det eventuella planer på en ombyggnation på huset.

– Vi diskuterar om vi ska totalrenovera byggnaden eller renovera den lite, vi har inte riktigt bestämt vad vi ska göra, säger han.

Stationshuset har fått en ruta krossad och klotter på fasaden.

Bild: Frida Andersson

AMANDA ALWAN

amanda.jl18@edu.ljungskile.org

Tankar om hummer

Nere i småbåtshamnen står Göran Pettersson, Morgan Ekström och Stefan Cederström och pratar hummer.

Bild: Victor Norlander

Det är snart dags för hummerpremiär. Makrill, sill och ibland även kattmat går att agna med, enligt fritidsfiskaren Stefan Cederström i Ljungskile. På måndag klockan 07.00 åker han, och flera andra fiskare, ut med sina båtar lastade med hummertinor.

– Stefan, flyttar du bilen är du snäll, ropar en man till en annan över grusplanen nere vid småbåtshamnen.

Där står segelbåtar uppradade på sina ställ inför hösten i väntan på nästa båtsäsong. Det är friskt i luften och solen gassar gott mot

båtklubbens röda hus. Där sitter några av båtforeningens medlemmar på en bänk.

En mast från en segelbåt monteras ned för att sen lyftas upp på land och en man i orangea fiskarbyxor går förbi med en bräda. Det hejas och pratas, dricks kaffe om var annat. Inga hummertinor syns till. Än.

– Där har vi en hummerfiskare och där har vi en till, säger Stefan Cederström och visar med handen sina vänner.

Han visar stolt upp sin båt. Det är en 60 år gammal eksnipa, ljusbrun och med vitmålad reling. Han säger att det är en riktig hummerfiskarebåt och berättar hur förberede-

delserna ser ut inför nästa vecka.

– Först har man rättat till motorn för att se till så att den är helt okej. Sedan tar man ner hummertinorna och de ska läggas i blöt tre dagar innan, säger han.

Fiskat hummer länge

Han började fiska hummer som tonåring och har fiskat med traditionella redskap sedan dess. Han använder ett lod att mäta havsdjupet med och avgöra hur lämpad botten är, och egentillverkade hummertinor i trä.

– Det är inte många på kusten som har gammeldags runda hummertinor, säger han.

i hamnen

– Jag har en riktig hummerfiskebåt, säger Stefan Cederström.

Bild: Victor Norlander

Nästa vecka åker fler båtar ut.

Bild: Elin Johansson

För Stefan Cederström är det inte antalet fångade humrar som är viktigt. För honom är vägen till premiärdagen, med alla förberedelser och fiskandet i sig, minst lika viktigt. Just det sociala, att klockan 07.00 på måndag och tillsammans med sina vänner tuffa ut med sin eksnip.

Då spelar det mindre roll att det kanske bara blir tre humrar i trätinan.

– Ekonomiskt går det ju inte ihop, men det är inte det som är grejen. Det är fisket i sig, säger han.

5 FAKTA OM HUMMERFISKE

Säsongsstart är klockan 07.00 den 23 september.

Fritidsfiskare får ha 6 tinor. Yrkesfiskare får använda 40 tinor.

Fritidsfiskare får fanga hummer fram till den 30 november.

Yrkesfiskare får ha i tinorna längre.

2018 såldes den första hummern för 83 000 kronor kilot

Källa:
Aftonbladet, Länsstyrelsen

VICTOR NORLANDER
victorn.jl18@edu.ljungskile.org

Tycker du om hummer?

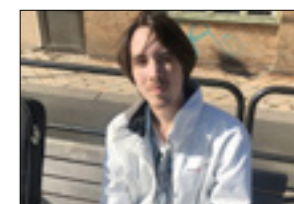
Ingeborg Kullgren

– Ja, det gör jag. Jag tycker att det är jättegott!

Lena Olander Lindkvist

– Ja, det gör jag. Jag gillar skaldjur över huvudtaget. Men jag äter det inte så ofta för det är dyrt och någon sådan sensation är det inte. Men det är gott.

Nils Möller

– Ja, jag tycker att det är gott men jag har bara ätit det två gånger tror jag.

Birgitta Svanberg

– Nej, det gör jag inte, jag tycker det är lite sliskt. Jag är mer förtjust i havskräftor.

Bo Olsson

– Nej, det gör jag inte! Jag tycker att det är väldigt överskattat.

MARCUS ERICSSON
marcus.jl18@edu.ljungskile.org

4 tips till kalendern

Bild: Sarah Holmqvist

1

På lördag kan du som är svamp-älskare bege dig ut på en svamp-plockardag på Bredfjället.

2

På onsdag kommer Uddevalla och Strömstad få besök av kung Carl XVI Gustaf i samband med Föreningen Nordens 100-årsjubileum.

Bild: Pressbild

Bild: Alexander Gustafsson

3

På lördag kommer MK Trophy åter att arrangera en rallytävling med start och mål vid Bohusläns Museum i Uddevalla.

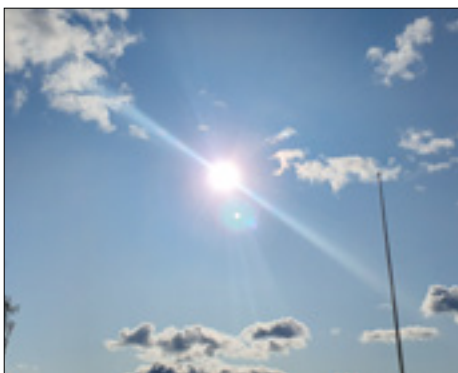
Bild: Pressbild

4

Se hit alla dansbandsälskare. Lasse Stefanz spelar den 20 september på Mortens krog.

Vädret

Nu till helgen kommer sommaren tillbaka. Det kommer att bli soligt och upp till 20 grader.

Läs mer på våra digitala kanaler och vår hemsida ljungskilenyheter.se

Besök Ljungskile Nyheter på Facebook för att få våra hetaste nyheter snabbt och enkelt rakt i telefonen.

Följ ljungskilenyheter på Instagram för att få de nyaste uppdateringarna och en inblick i vilka vi är och vad vi gör.

@LjungskileNyhet på twitter. Följ oss där för att få en djupare inblick i vårt arbete och var inte rädd att ställa några frågor.

Nästa nummer kommer fredagen den 27 september.